

Aktivitet: Hvad indebærer et speciale på et halvt år der hvor du studerer? (1)

- Skim nogle gode specialer (der har fået 12 eller 10) skrevet på dit fag eller hos din vejleder.
 - Læs dit fags studieordning for specialestudiet. Specificeres forventninger her?
 - Hvad var kvalitetskriterierne da du skrev overbygningsopgaver og bachelorprojekt?
-
- Spørg din vejleder om hvad du skal vægte for at komme i hus med et kvalificeret speciale i dit valgte emne.
 - Notér de centrale kvalitetskriterier som du har forstået dem ud fra dine undersøgelser af dem – og tag dem gerne op igen med din vejleder.

Se også skemaet på s. 15-16 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Prioritér i din tekst (2)

Forhold dig til og notér:

1. Hvad vil være det mest selvstændige du kommer til at skrive i dit speciale? Hvilket afsnit, hvilken form for materialebehandling vil du kunne arbejde mest selvstændigt med, dvs. bidrage med noget som andre ikke allerede har gjort i andre tekster

2. Hvordan vil du kunne udvide det mest selvstændige element i dit speciale mest muligt, så det kommer til at fylde flest mulige sider?

Se også skemaet på s. 20 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Tjek dit emne og din skriveidé (3)

- Kan du se et fagligt problem (noget du undrer dig over, ikke har forklaring på, eller er modsætningsfyldt)?

- Er der et videnshul eller bør viden udbygges eller korrigeres?

- Er det muligt at bygge videre på eller bruge andres arbejde?

- Er det muligt at analysere ud fra eller diskutere på baggrund af andres arbejde (teori)?

- Kan du finde metoder og fremgangsmåder til at undersøge problemet?

- Kan dine resultater/konklusioner bruges af nogen inden for eller uden for faget?

- Kan din vejleder følge dig i projektet (helst ved første samtale)?

- Kan du få dine egne faglige interesser i spil med et fagligt problem?

- Er det et emne der ikke er skrevet dybtgående om før (på denne måde), en niche, noget nyt, ubeskrevet empiri el.lign.?

- Har du mulighed for selv at tage stilling?

<ul style="list-style-type: none">▪ Kan du holde ud at være sammen med emnet i 6 måneder?	
<ul style="list-style-type: none">▪ Åbner det erhvervsmæssige døre for dig?	

Se også skemaet på s. 22-23 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Hvad vil/skal du analysere i dit speciale? (4)

- Skriv dit svar på følgende spørgsmål:

Hvad analyserer jeg i mit speciale? (data, tekster, kildemateriale, genstande, fænomener, forudsætninger, baggrund, personer, definitioner, teorier osv.). Og med hvad analyserer jeg? Dvs. begreber, teorier, metoder.

Se også skemaet på s. 15-16 i Specielt om specialer

Aktivitet: Tjek regler og rammer (5)

- Undersøg regler, omfangskrav og -begrænsninger, deadlines, omfang af vejledning mv. på din uddannelse.

Se også skemaet på s. 30 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Undersøg mulige vejledere (6)

- Skriv en plusser og minusser-liste for hver af de mulige undervisere du kender og kunne tænke dig at få som vejleder. Undersøg om de har et vejlederbrev, en hjemmeside hvor der står noget om deres interesser, forskning, publikationer og forhåbentlig noget om deres vejledningspraksis. Og prøv så at få den vejleder der bedst passer til dine behov.

Plusser og minusser-liste:

Underviser	+	-

Se også skemaet på s. 31 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Hvad vil du bruge din vejleder til? (7)

- Skriv en prioriteret liste med 3-5 punkter over hvad du mest regner med at ville bruge en vejleder til. Har du fx mest brug for vejlederen som ekspert i indhold, litteraturforslag, teori, metode, proces, til overholdelse af deadlines, som sparringspartner?
 - 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.
- Vis din vejleder hvad du har skrevet.
- Find ud af hvor mange timers vejledning du kan regne med hos din vejleder. Det er grundlaget for at du kan tilrettelægge vejledningen efter dine behov.
- Hvis ikke vejleder selv spiller ud med en vejledningsprocedure: Foreslå og aftal en procedure for jeres samarbejde.

Se også skemaet på s. 31 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Et studie-cv til din vejleder (8)

Områder	Fx	Notér
<ul style="list-style-type: none">▪ Emner, kurser	<ul style="list-style-type: none">▪ Faglige studiekurser du har gennemført, hvor, hvornår	
<ul style="list-style-type: none">▪ Viden	<ul style="list-style-type: none">▪ Særlige områder hvor du besidder kendskab og viden	
<ul style="list-style-type: none">▪ Metoder	<ul style="list-style-type: none">▪ Faglige metoder du har<ul style="list-style-type: none">▪ kendskab til▪ behersker▪ brugt (til ...)	
<ul style="list-style-type: none">▪ Teorier	<ul style="list-style-type: none">▪ Teorier du er (godt) inde i og har arbejdet med og brugt (til ...)	
<ul style="list-style-type: none">▪ Færdigheder	<ul style="list-style-type: none">▪ Praktiske kurser i<ul style="list-style-type: none">▪ sprog▪ analysemåder▪ software▪ spørgeskemaer▪ hjemmesider	
<ul style="list-style-type: none">▪ Skriftlighed	<ul style="list-style-type: none">▪ Typer af tekster du har skrevet, hvor, hvornår▪ Faglige opgaver du har skrevet	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relevante studiejob 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Institution, opgaver 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Foretrukne arbejdsformer 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evt. særlige forhold og forudsætninger (sproglige, helbredsmæssige, familiære) 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ? 		

Se også skemaet på s. 33-34 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Specialekontrakt (9)

- Få fat på en specialekontrakt, og udfyld den så den kan bruges som planlægnings- og styringsredskab frem mod afleveringen af den endelige specialekontakt.
- Undersøg de konkrete regler for udfyldning af specialekontrakter og terminer på dit studium.

Se også skemaet på s. 34 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Huskepunkter:

Hvad talte du og din vejleder om? (11)

1. Pointer i vejledningen, overordnet.	
2. Hvad fungerer godt i din nuværende tekst ifølge din vejleder?	
3. Hvilke dele skal ifølge din vejleder rettes til/ændres/ud?	
4. De dele af din tekst du selv synes om/ikke synes om lige nu.	
5. Din problemformulering lige nu.	
6. Dine mulige pointer og konklusion lige nu.	
7. Status for dit valg af empiri, teori og metode lige nu.	
8. Havde vejleder bemærkninger til: <ul style="list-style-type: none">▪ formalia, fx referencer, litteraturliste, opsætning, standardelementer i specialet?▪ stil og sprog, fx modtagerrettethed, dokumentation, brug af faglige termer, stavning, kommatering?	

9. Hvad skal du afklare med hensyn til indhold?	
10. Det I glemte/ikke nåede at tale om?	
11. Næste vejledningssmøde, dato.	
12. Hvad skal du nu? Skriv prioriteret liste.	
13. Punkter til næste møde, udfyld evt. senere.	

Se også skemaet på s. 42-43 i *Specielt om specialer* (Bearbejdet efter Gandil (2004))

Aktivitet: Tid til rådighed (12)

- Indsæt i en 6-månederskalender alle de tidspunkter hvor du ikke kan skrive speciale, pga. fx arbejde, ferier, sport m.v..

Se også skemaet på s. 50 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Skaf dig overblik over arbejdsopgaver (13)

- Lav en liste over de arbejdsopgaver du skal udføre:

Dernæst skal du

- anslå hvor lang tid du mener at kunne bruge på hver af dem. Husk at indsætte en buffer – nogle ting tager altid længere tid end man regner med
- beslutte hvornår du vil gå i gang med hver af dem
- skønne hvornår du vil erklære arbejdet med hver aktivitet for lukket.

Overfør dine svar til et egentligt planlægningskema som det i aktivitetsskema 14 (s. 51 i *Specielt om specialer*).

- En måde at få et første indtryk af arbejdsopgaver og den tid de tager, er at lave et pilotprojekt, dvs. en delundersøgelse i miniformat, en delanalyse, en delberegning.

Se også skemaet på s. 50 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Lær kvalificeret litteratursøgning (hvis du ikke i forvejen er helt up-to-date) (16)

- ved at gennemlæse studiebibliotekets hjemmeside-tutorials.
- gå på ét af bibliotekets kurser. Det tager ikke lang tid at lære og udføre, og det er meget værdifulde kompetencer til alt dit fremtidige arbejde og til dine jobansøgninger. Så her er en af specialeskrivningens musts: En kvalificeret litteratursøgning.
- sende en mail til dit studiebiblioteks informationsspecialist og få en aftale om hjælp til litteratursøgning til dit speciale.

Se også skemaet på s. 58 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Hvor meget skal jeg læse? (17)

- Nogle studieordninger stiller krav til litteraturgrundlaget. Undersøg det, og undersøg et antal specialer fra dit fag (gerne din vejleders tidligere specialeskrivere), så kan du se hvor meget der er på litteraturlisterne.

Og diskutér jævnligt dit litteraturgrundlag med din vejleder.

Se også skemaet på s. 59 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Læs specialer om dit emne (18)

Helt obligatorisk: Du skal læse specialer (de nyeste hvis der er mange) der måtte være skrevet om netop dit emne, i hvert fald på din egen uddannelsesinstitution/fag, for du skal bygge oven på dem og i det mindste være klar over deres eksistens. Så enhver søgning til speciale bør starte på fagets bibliotek, i specialesektionen.

Se også skemaet på s. 59 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Første litteratursøgning (hvis du kun har et emne, men ikke meget mere) (19)

- Hvis du endnu ikke har en problemformulering, er du på jagt efter én, bl.a. ud fra din afsøgning af litteraturen om dit emne. Søg bredt på dit emne, på
 - Google Scholar.
 - deff.dk
 - dit studiebiblioteks portaler og resurser

- Prøv problemformulerings- og litteratursøgningsprogrammet Scribo. Programmet stiller dig spørgsmål til dine litteraturbehov og giver forslag til hvordan og hvor du kan søge litteraturen. Se www.scribo.dk

Se også skemaet på s. 59-60 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Prioritering – hvis du har mange, mange materialer (21)

- Forestil dig at du har en uge til at skrive en ugeopgave og ikke 6 måneder til et speciale. Du skal prioritere de 10 vigtigste tekster, du vil bygge dit speciale på. Prioriter nu:
 - de 3-5 vigtigste kilder til empiri, genstand, data som du undersøger
 - 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.
 - de 3-5 vigtigste kilder til teorier/begreber/metoder som du vil undersøge med.
 - 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.

Vælg det ud der ser ud til at være de vigtigste belæg i forhold til den pointe du vil argumentere for og konkludere. Læs og skriv på basis af dem først! Du kan altid inddrage flere kilder efterhånden i det omfang tiden tillader det.

Se også skemaet på s. 63 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Begrund hver en kilde du har planer om at inddrage (22)

- Skriv for hver kilde du vil inddrage i dit speciale et mininotat til dig selv om begrundelsen for at medtage (noget fra) lige den tekst. Hvad tilføjer den til dit speciales sammenhæng?
Se også aktivitet (24)

Se også skemaet på s. 64 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Få hjælp til søgeord (23)

- Brug din vejleder (og evt. din informationsspecialist) til at hjælpe dig med at finde, vurdere og evt. oversætte gode søgeord. Brug fx aktivitet (24) på næste side
- Aktiviteten går ud på at sætte alle kilder du beslutter dig for at nævne, referere, diskutere med osv. ind i strukturen, efterhånden som du beslutter at inddrage kilden.

Se også skemaet på s. 65 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Afgrænsninger (25)

Prøv så tidligt som muligt at afgrænse dit speciale og gøre det overkommeligt på de 6 måneder.

- Afgræns i stof (perioder, kategorier, personer/populationer, værker, fænomener, geografisk udstrækning, demografiske faktorer, kildematerialet, synsvinkler, teoretiske tilgange mv.), og begrund – men kun dér hvor læseren kunne have en berettiget forventning om at mere/andet materiale burde inddrages.
- Afgræns ud fra om informationer, kilder, analyser mv. bidrager til at svare på din problemformulerings spørgsmål.
- Afgræns ud fra at dit speciale er et argument for dets konklusion. Der skal intet med der ikke bidrager til argumentationen eller til dens nuancering.
- Inddrag fra start kun så meget af teori og metoder som du har brug for, for at gennemføre din undersøgelse – du kan altid udvide senere.
- Bed din vejleder om at reagere på/hjælpe dig med afgrænsningen.

Se også skemaet på s. 68 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Din problemformulering dags dato (27)

- Skriv hvad du vil undersøge og med hvilke faglige teorier, metoder, begreber – sådan som du ser det.

Se også skemaet på s. 79 i *Specielt om specialer*

- Og evt.: Dine umiddelbare idéer til hvad der kunne løse problemet?

Se også skemaet på s. 82 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Problemformulér ud fra din pointe (30)

Skriv ned:

Trin 1

- Hvad har du observeret på området, du vil skrive speciale om?

- Hvilken pointe(r) ville du fremføre som den vigtigste hvis du var tvunget til at aflevere om 24 timer?

- Hvilken dokumentation har du dags dato for denne pointe (konklusion)?

- Hvilken pointe ville du fremføre som den skarpeste, mest kontroversielle du har mulighed for?

Trin 2

- Omformulér nu din(e) pointe(r) i spørgsmålsform som fx "Hvad er med x-begreb som optik årsager til og baggrund for ..." eller "Hvilken enkeltfaktor inden for y-univers har især influeret ..."

Se også skemaet på s. 85-86 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Specialet i en bændelormssætning (31)

- Skriv ud fra pentagonens hjørner én lang sætning hvor de væsentligste elementer i specialet og hvordan du vil bruge dem, er nævnt.

Se også skemaet på s. 90 i *Specielt om specialer*. Pentagonen kan du finde på s. 79.

Aktivitet: Tjek din specialeproblemformulering (32)

Er der i din problemformulering:

- Et fagligt problem, en mangel, en uforklaret observation, noget der skal forklares, analyseres, diskuteres, argumenteres for, konstrueres?
- Ét fokus angivet, dvs. at evt. underspørgsmål alle er bragt under én hat?
- Både noget du undersøger, og noget du undersøger ved hjælp af? Mulighed for at udfylde en hel pentagon?
- Mulighed for at specialet kan læses som ét argument (eller for at dokumentere eller konstruere noget nyt)?
- Mulighed for analyse – og meget gerne også diskussion, vurdering og evt. konstruktion?

- Overensstemmelse mellem spørgsmålets bredde og dine materialer, metoder og resurser?

- Termer der er faglige nok til at kunne fungere som søgeord i faglige, elektroniske resurser?

- Er der (en idé om) et svar på undersøgelsesspørgsmålet?

Se også skemaet på s. 91 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Begrundelser for valg af empiri (34)

Skriv ned:

- Hvilke stykker empiri (kilder, tekster, interviews, talmateriale, dvs. alle slags data som du behandler) vil du præsentere i dit speciale?
- Hvordan bidrager netop dette udvalg og brug af empiri til at svare på specialets problemformulering og opfylde dit faglige formål?
- Hvordan er empirien velegnet til at bringe netop de valgte begreber og teorier i spil (også gerne udfordre dem)?
- Hvordan er empirien velegnet til at bringe netop de valgte metoder (til indsamling og behandling af empiri) i spil (også gerne udfordre dem)?
- Vurdér for hvert nyt stykke af din egen og andres empiri om den har en supplerende funktion i dit speciale eller komplementerende/diskuterende? Der kan sagtens være tale om forskellige funktioner, fx således at nogle stykker empiri peger i én diskussionsretning, mens andre peger i en anden. Faktisk er det næppe altid en god idé at analysere flere empiriske elementer hvis de ikke hver for sig tilføjer noget nyt.

Se også skemaet på s. 97-98 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Planlæg og gennemfør et pilotstudie (miniundersøgelse i hurtigt udkastformat) af din empiri (36)

- Sæt nogle dage eller fx en uge af til at lave en lille pilotundersøgelse af dit speciales væsentligste arbejde med dets genstande/empiri. Det er en fordel at du har aftalt et undersøgelsesdesign med din vejleder inden. Formålet er at teste om metoder, centrale begreber, typer af informanter giver stof der kan bygges på, om du kan operationalisere et lille undersøgelseseksempel, og også at teste hvor lang tid det (i begyndelsen) tager at analysere én kilde, foretage og behandle ét interview, osv., inden du designer din undersøgelse.
- Indsaml et stykke empiri, og skriv en dokumentation af metoden i din udvælgelse og indsamling, og skriv en lille prøveanalyse, meget gerne med brug af relevante begreber/teorier/metoder.
- Sigt på at producere nogle få siders udkasttekst. Skriv ned hvor lang tid det tog og registrer hvad der (ikke) fungerede.
- Efter et pilotprojekt bør du – og din vejleder – forholde jer helt frit til om du nu gør bedst i at ændre noget i dit speciales design.

Se også skemaet på s. 99 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Skriv de vigtigste begreber i dit speciale (37)

Nævn og definér de 2-5 vigtigste begreber du vil bruge i dit speciale, dvs. hvilke er nøglebegreberne som du bruger til analyse, kategorisering, vurdering mv.?

1.

2.

3.

4.

5.

Se også skemaet på s. 108 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Begrund dit valg af begreber, teorier og metoder (38)

Hvis du har valgt, men endnu ikke i dine skrivelser begrundet dine valg af faglige systematikker, så er her en række begrundelser som bør stå i dit speciales indledning:

- Hvordan bidrager netop dine valgte hovedbegreber, -teorier og metoder til at indsamle og behandle din empiri/fænomen og besvare din problemformulering, hvorfor er netop disse faglige systematikker specielt velvalgte – eller bare lovende i udgangspunktet? Begrund i forhold til:
 - problemformuleringen

 - formålet med dit speciale

 - empirien

 - og evt. i forhold til dine valgte begrebers anvendelighed for dig på længere sigt, deres aktualitet, faglige relevans eller hvad der ellers har betinget dine valg

- Begrund sammensætningen hvis du har flere teorier/metoder som skal supplere eller diskutere hinanden.

Se også skemaet på s. 111 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Få feedback på dine metodeforslag (39)

- Vis dine forslag til metoder til din vejleder, og bed om kommentarer.

Se også skemaet på s. 112 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Skriv et metodeafsnit (41)

- Nævn specialets metode(r).
- Redegør for *sammenhængen* mellem teori(er) og metode(r).
- *Begrund*: hvorfor lige den/de metoder, set ud fra dit materiale, problemformulering, tid og andre resurser.
- Skriv hvordan du *anvender* metoden/-metoderne i din sammenhæng.
- Hvis du bruger flere metoder: Skriv hvordan de *forholder sig* til hinanden?

Se også skemaet på s. 114 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Start en logbog (dvs. opret en fil) med dine kommentarer til dine egne metoder (42)

Skriv løbende

- beskrivelse af dine metoder
- dine vurderinger af hvordan dine valgte fremgangsmåder fungerer i forhold til dit materiale, din empiri.

Vær ærlig, for en logbog er i første omgang et personligt dokument til en selv.

Se også skemaet på s. 114-115 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Forhold dig til de faglige systematikker som du inddrager i dit speciale (43)

For de vigtigste af de begreber, teorier og metoder du eksplicit inddrager i dit speciale, før da løbende en logbog eller gerne et skema over henholdsvis styrker og begrænsninger ved netop dette begreb, denne teori(element), denne metode, set i forhold til den sammenhæng du med din problemformulering og dit materiale bruger dette faglige redskab til:

	Styrker	Begrænsninger
Begreb/teori, metode		
Begreb/teori, metode		
Begreb/teori, metode		
Begreb/teori, metode		
Begreb/teori, metode		
Begreb/teori, metode		

Se også skemaet på s. 115-116 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Videnskabsteori i specialet (44)

- Undersøg hvad den lokale forventning til eksplicitering af videnskabsteori er. Hvis der er tradition for hele videnskabsteoretiske afsnit, så læs/skim et par stykker, før du skriver dit.
- Uanset om du tænker at eksplicitere dine videnskabsteoretiske valg og udgangspunkter, så prøv at skrive et lille afsnit hvor du forklarer dig videnskabsteoretisk – ikke i bred almindelighed, men i forhold til lige netop denne undersøgelse. Det er en oplagt tekst til vejledning, og oplagt at overveje om det ikke vil højne specialets kvalitet at inddrage.

Se også skemaet på s. 120 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Tjek dine udkast igennem for eksplicit inddragelse af dine begreber, teorier og metoder (45)

- Er de faglige systematikker fra dit pentagons hjørne 4 ikke eksplicit nævnt, brugt og kommenteret, så prøv mens du skriver udkast at have den regel at nævne mindst ét begreb, en teori/teoretiker eller én metode på hver side.
- Vurder i en revisionsfase om det er tilpas, for lidt, for skematisk eller for meget.

Se også skemaet på s. 122 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Undersøgelsens design = fremgangsmåde (46)

- Udfyld hjørne 5 i pentagonen. Du skal have udfyldt alle de andre hjørner først for at få fuldt udbytte af det.
- Nummerér handlingerne i den rækkefølge du regner med at de skal stå i specialet (ikke nødvendigvis den samme rækkefølge som du udfører handlingerne).

Se også skemaet på s. 125 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Specialets bidrag/resultat/konklusion – p.t. (47)

- Skriv hvad du dags dato regner med at du når frem til af resultater i dit speciales undersøgelse (konklusionen).

- Revider med regelmæssige mellemrum når din undersøgelse skrider frem og du kan være mere præcis eller ændrer i konklusionen.

- Justér med din problemformulering. Der skal være overensstemmelse, og er der ikke det, må en af dem rettes til.

Se også skemaet på s. 126 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Sammenhængen mellem struktur og argumentation (48)

- Prøv at skrive din struktur ind i nedenstående strukturmodel. Er alle argumentationselementerne tilstrækkeligt synlige og rigtigt vægtet?

Tag gerne denne aktivitet op flere gange i dit specialeskrivningsforløb, og revider jævnligt.

Specialets argument	Specialets grundstruktur
Kontekst	Indlejringsafsnit (som kan indeholde)¹ <ul style="list-style-type: none">▪ Præsentation af stof, emne, værk, forfatter▪ Observationer▪ Problemstilling▪ Problemformulering▪ Hypotese▪ Afgrænsning▪ Opbygning▪ Historie, baggrund▪ Aktualitet▪ Faglig sammenhæng▪ Forskningsoversigt
Undersøgelsesmetoden	Metode- og teori-afsnit <ul style="list-style-type: none">▪ Præsentation og legitimering af<ul style="list-style-type: none">▪ Undersøgelsesmetode▪ Teori▪ Begrebsdefinitioner▪ Faglige normer og praksis▪ Præsentation af empiri
Dokumentation	Undersøgelsesafsnit <ul style="list-style-type: none">▪ Analyse af empiri (eller teori)<ul style="list-style-type: none">▪ Kildeudsagn▪ Statistikker▪ Data

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sammenligninger ▪ Diskussioner (eksterne) ▪ Resultater, delfortolkninger ▪ Sammenfatninger ▪ Delkonklusioner
Diskussion og metodekritik	Diskussionsafsnit <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vurdering/diskussion af metode (intern) ▪ Diskussion af resultater
Konklusion med forbehold	Konklusionsafsnit <ul style="list-style-type: none"> ▪ Påstand ▪ Pointer ▪ Be- eller afkræftelse af hypotese ▪ Fortolkninger ▪ Vurderinger ▪ Handleanvisninger
Kontekst	Perspektiveringsafsnit <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontekstualisering ▪ Perspektivering <ul style="list-style-type: none"> ▪ Brugbarhed ▪ Betydning ▪ Konsekvenser ▪ Fremtid

1) Historie/baggrund og forskningsoversigt kan have egne afsnit hvis de fylder meget

Se også skemaet og strukturmodellen på s. 133-135 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Før du strukturerer (49)

- Hav din aktuelle problemformulering foran dig, og notér de tekstelementer du skal have for at kunne svare på problemformuleringens spørgsmål.

Se også skemaet på s. 136 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Dine fremstillingsformer i specialet (51)

- Skriv (fx i skema (50)) dine fremstillingsformer i hvert enkelt afsnit.

Se også skemaet på s. 142 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Skabelon til analyseafsnit (52)

<ul style="list-style-type: none">▪ Skriv først hvad du vil analysere og hvorfor (i forhold til din problemformulering).	
<ul style="list-style-type: none">▪ Skriv dernæst hvad du vil analysere ud fra (begreber, teorier, metoder) og hvorfor (i forhold til din problemformulering).	
<ul style="list-style-type: none">▪ Skriv dine analysefokus (fx de særlige tekstelementer, temaer eller fænomener du vil fokusere på).	
<ul style="list-style-type: none">▪ Skriv så hvordan din(e) analyse(r) er bygget op (først vil jeg, dernæst gør jeg ...).	
<ul style="list-style-type: none">▪ Så skriver du dine analyser og analyseresultater. Det er en god idé at dele analysen op med underoverskrifter der angiver de konkrete analysefokus eller analyseobjekt/empiriudsnit. Det signalerer overblik over teksten og hjælper læseren på vej.	
<ul style="list-style-type: none">▪ Endelig afrunder du din analyse(r): Hvad er du nået frem til, og hvordan hænger det sammen med resten af specialet, din problemformulering og din undersøgelse som helhed?	

Se også skemaet på s. 144 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: I gang med analyserne (53)

- Kig på din problemformulering, og spørg dig selv: Hvilke dele af min problemformulering bidrager denne analyse til at svare på?

- Skriv en foreløbig konklusion på din analyse: Hvad vil du gerne komme frem til på baggrund af din analyse? Og hvordan hænger det sammen med din problemformulering?

- Skriv din analysemetode: Hvordan vil du gå frem i din bearbejdning af stoffet?

Se også skemaet på s. 146 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Skriv dit abstract (ikke nødvendigvis i denne rækkefølge) (59)	
Identifikationsoplysninger (forfatter, titel, år, udgivelsessted, ISBN-nr. mv.)	
Emne og problemstilling	
Formål	
Materiale, stof, data	
Teori(er), begreb(er), metode(r) = faglige systematikker	
Analyseresultater	
Konklusion(er), evt. ekstraordinært vigtige pointer	
Perspektiver, relevans	

Se også skemaet på s. 158-159 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Vurdér dit skriftsprog (60)

- Vurdér med udgangspunkt i dine hidtidige erfaringer med dit skriftsprog om det er godt nok, eller om der er særlige sproglige forhold du skal tage vare på. Hvis der er, så læg en plan.
- Spørg efter din vejleders kriterier for godt sprog i specialeteksten.

Se også skemaet på s. 161 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Tjek dit videnskabelige sprog (61)

Vælg nogle sider eksempelvis fra din indledning eller dit metodeafsnit, og tjek selv eller få en medstuderende til at tjekke dit sprog med udgangspunkt i følgende tjekspørgsmål:

- Bruger du dit fags udtryk, termer, begreber?

- Er du præcis i din terminologi? Præciserer og definerer du udtryk og begreber? Bruger du samme ord for samme ting?

- Angiver du hvilke fremstillingsformer du anvender?

- Adskiller du dig selv fra dine kilder i sprog og tone? Og henviser du præcist og korrekt til dem?

- Bruger du videnskabelig metakommunikation, altså angiver hvilke teorier, metoder og begreber du vil bruge, hvorfor og hvordan?

Se også skemaet på s. 165 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Tjek dit sprog for klarhed (62)

Vælg nogle sider fra dit speciale, og tjek selv eller få en medstuderende til at tjekke dit sprog med udgangspunkt i følgende tjekspørgsmål:

- Bruger du tekstlig metakommunikation? Angiver du hvad du vil gøre, hvorfor og hvornår gennem hele specialet?
- Er din tekst logisk, fremadskridende og sammenhængende fra problemformulering til konklusion?
- Er dine afsnit bygget op således at du introducerer ét tema ad gangen, føjer nyt til, uddyber det nye og slutter af med pointen (– frem for vedvarende at bringe nyt på banen uden opfølgning)?
- Har du en klar syntaks, og lader subjekt (grundled) og verbum (udsagnsled) komme relativt tidligt i sætningen?
- Er du klar og konkret i dit ordvalg og undgår unødige eller ubegrundede abstraktioner og indforståetheder i din introduktion til begreber, teoretikere, buzzwords?

Se også skemaet på s. 166 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Skriv fra første dag på ... (63)

- motivationen (som baggrund), det der har skabt din interesse for emnet
- det mest spændende i specialet
- en liste over det i dit speciale du kan skrive (lidt) om med det samme
- udkast til definitioner
- hvad du gerne vil argumentere for
- hvad du vil ændre, tilføje eller bidrage med inden for emnet
- dine 3 bedste eksempler, gerne med analyser
 - 1.
 - 2.
 - 3.
- din faktuelle baggrundsviden
- dine fordomme om emnet
- dine forslag til eller lister over
 - empiri
 - metode
 - afgrænsninger
 - perspektiver
 - handlinger
- indledningen
- konklusionen i grove træk.

Fuldfør sætningen: "Det jeg især vil sige er ...".

Se også skemaet på s. 173 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Opret styredokumenter (64)

- Lav særlige kataloger til indledning (se s. 152), konklusion (se s. 154), indholdsfortegnelse (se s. 157).
- Start med at skrive så meget du kan på disse afsnit, og skriv og revider dem jævnligt, fx en gang om ugen.

Se også skemaet på s. 175 i *Specielt om specialer*

Aktiviteter: Få overblik over specialet (65)

- Display – tegn dit speciale. Et display er en grafisk afbildning af dit speciale med dets hovedelementer og disses indbyrdes sammenhæng. Eksempler på displays er
 - figurer (bobler, kasser, pile osv.) med stikord
 - symboltegninger (tændstikmænd, vejskilte osv.)
 - tidslinjer
 - skemaer
 - grafer (koordinatsystemer)
 - diagrammer (proces-, træ-, stav-, lagkage- m.fl.)
 - kombinationer.
- Ajourfør din pentagon. Tjek regelmæssigt om du skal revidere, supplere eller korrigere dit speciales pentagon.
- Skriv jævnligt på din indledning. Indledningen vil i sig selv normalt afspejle hele specialet, og skrivning på indledningen tvinger en til at tænke på specialet overordnet. Se s. 152.
- Skriv og tjek konklusionen – tjek af på den ene side om dit arbejde fører frem til konklusionen og på den anden side om konklusionen skal revideres som resultat af dit arbejde.
- Skriv på delkonklusioner, eller overdriv din brug af metakommunikation hver gang du skal i gang med et nyt afsnit eller kapitel.
- Se på dit speciales overordnede argumentation. Vi anbefaler at man hele tiden har sit speciale for øje som ét argument og at man sammenholder sin struktur med den overordnede argumentation for at skabe overblik (se kapitel 10, s. 126).

Se også skemaet på s. 176 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Organisér og systematisér tekstbehandlingen fra begyndelsen (66)

- Opret kataloger til alle dine hovedafsnit, brug fx standardstrukturen som udgangspunkt (se aktivitetsskema (50)).
- Inddel hvert katalog i underkataloger:
 - arbejdstekster (notater, udkast, citater, idéer osv.)
 - kladdetekster (afsnit der er indholdsmæssigt nogenlunde i orden, og vil kunne ses af din vejleder)
 - færdige tekster (reviderede og korrekturlæste tekster til det færdige speciale).
- Det er en god idé hver dag at gemme alt det man har skrevet (den dag) som et nyt dokument, fx med dato, og gerne mindst to steder – det ene på nettet, så man altid har adgang til en tidligere version.

Se også skemaet på s. 179 i *Specielt om specialer*

Aktivitet: Diagnosticér skrivestopklodser (67)

Er det et fagligt (indholdsmæssigt, teoretisk, metodisk) problem, et dilemma, en faglig tvivl eller uformåen?

En idé er at nedskrive hvad du standser ved. Hvad er problemet som gør at teksten ikke kan komme videre?

Det kan være at du mangler vigtige elementer i grundlaget for specialet for at kunne gennemføre din undersøgelse af problemet. Her kan du udfylde en pentagon (se s. 26 i bogen) og tjekke om der er tomme eller "tynde" hjørner der gør det svært at skrive sammenhængende.

Hvis det er et regulært fagligt problem, er det muligt at det faglige problem simpelthen skal beskrives i specialet som noget endnu uløst eller principielt uløseligt. Tvivlen skal måske ind i teksten – det kan i virkeligheden have den effekt at teksten bliver mere reflekteret og nuanceret.

En beskrivelse af den slags faglige problemer er gode at tage med til vejleder (eller anden fagperson) og drøfte dér. Det kan vise sig langt hurtigere og mere effektivt end at lede længe efter afkla-ringer i kilderne.

Føles det som om der ikke er mål og med i skriveriet?

Så må du arbejde mere med problemformuleringen. Den er sandsynligvis fraværende, for bred eller ikke up to date i forhold til hvor du er nu.

Mudderfasen

Det kan også være du befinder dig i skrivningens "mudderfase" som også de fleste trænede og professionelle skribenter kender til. Det er den fase hvor man føler at man ikke kan overskue noget, og at man roder mere eller mindre i blinde med sit stof. Mudderfaser i skrivearbejder er helt normale, og de er ofte udtryk for at "stoffet arbejder i én".

Vores råd er at man bør acceptere denne tilstand i kortere perioder, men – hvis det trækker ud – være opmærksom på om der er andre årsager til ens skriveblokeringer. Hvor lang tid man skal acceptere mudderfaser er individuelt. En tommelfingerregel er at så længe man skriver noget der ligger inden for emnet, er det i orden at gøre det i en uges tid ad gangen. I mellemtiden kan man evt. arbejde på andre (nemmere) dele af sit speciale, fx ordne litteraturliste, skrive på et mere lystbetonet afsnit, tale om stoffet med ens medstuderende/familie/venner/vejleder.

Er der for meget ustruktureret og ustrukturérbart stof?

Start med at gå tilbage til forudsætningen for strukturering: Problemformuleringen. Der skal dét med i specialet som din problemformulering lægger op til. Skal den præciseres nu? Husk også at en fokuseret tekst uden sidespring næsten altid vil være en bedre tekst selvom det gør ondt at skære. Og det kan gøre underværker at tænke specialet ind i argumentmodellen (se s. 128) og fx spørge dig selv: Hvad er det du godt vil ende med at sige noget om – i dit speciale eller i det pågældende afsnit/kapitel?

Handler det om manglende motivation?

Er dit emne motiverende? Tænk på om det er muligt at vinkle specialet så dine mest vitale faglige interesser kommer stærkest muligt på banen? Eller er det selve arbejdsprocessen (al den læsning og skrivning!) der kommer på tværs i forhold til hvad du har lyst til at arbejde med nu? Det kan være en idé da kun at arbejde i kortere stræk (måske 2-3 timer) ad gangen og med hyppige belønninger. Genoptagelser efter længere afbræk er hyppigt meget ulystfyldte i begyndelsen. Det kan også virke motiverende at finde nogen at skrive sammen med.

Har du store ambitioner og hang til perfektionisme?

Prøv at skille produktion og revision skarpt ad, og forlang ikke andet end produktion af dig selv indtil sent i processen. Når først du har noget at arbejde med, kan du stræbe efter at gøre det godt eller fremragende. Husk at megen skrivning starter svagt ud og så kan forbedres

siden. Det er startfasen der er provokerende fordi der her er længst imellem hvordan man kan skrive og gerne ville kunne skrive. Og husk at tjekke kvalitetskriterier af med vejleder, så realiteterne, og ikke dit overjeg, bliver målestokken. Prøv også at sætte kortere deadlines for dig selv (timer/dage), og få nogen (medstuderende/venner/familie) til at håndhæve dem.

Er det en følelse af tristesse?

Ked-af-det-hed kan man ikke skrive på, især ikke hvis det er udtryk for en egentlig depression. Der skal være fri energi til rådighed for at man kan udføre krævende mentalt arbejde. Vores bedste råd er: Giv slip på specialet til du har fået problemet tilstrækkeligt bearbejdet til at din stemning er nogenlunde neutral når du skal arbejde på specialet. Her skal du overveje mulighederne for forlængelse (se s. 19) og en evt. sygemelding hvis det er rigtig slemt.

Se også skemaet på s. 183 i *Specielt om specialer*